

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Piiroinen, I. (2021) Pelastamassa Oy Suomi Ab:tä. TAMK-blogi, 13.12.2021.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/tyoelama/pelastamassa-oy-suomi-abta/>

Pelastamassa Oy Suomi Ab:tä

13.12.2021 — Emmi Rämö

Alkuvuodesta Suomen itsenäisyyden juhlarahasto (Sitra) selvitti alueellisen osaamisen taustatarpeita Suomessa laajoilla yritys­kyselyillä. Pirkanmaan alueraportin mukaan vain 17 % yrityksistä tekee aktiivista oppilaitosyhteistyötä, ja 21 % ei tee lainkaan yhteistyötä. Yhteistyötä ei tehdä, koska koetaan että osaamista ja liiketoimintaa voidaan kehittää paremmin muilla tavoilla. Havainnot ovat huolestuttavia. Meidän on syytä pohtia, pitäisikö oppilaitosten ja yritysten toimintatapoja ja asenteita muuttaa radikaalisti.

Samalla, kun yritysten ja oppilaitosten yhteistyö yskii, osaajapula pahenee Suomessa. *Meillä on jo hätätila!* otsikoi kuntien eläkelaitoksen Kevan johtava sidosryhmäasiantuntija **Ismo Kainulainen** tuoreen bloginsa. Emme pysy työvoiman poistuman emmekä osaajavajeen syntymisen tahdissa. Ristiriitaisesti meillä on samaan aikaan paljon työttömiä ja avoimia työpaikkoja. Mielestäni Suomen hyvinvointi on uhattuna, jollei näihin ongelmiin löydetä ratkaisuja.

Tänä vuonna yhdeksän aluetta Suomesta teki aktiivista verkostoyhteistyötä Sitran kanssa. Alueilta koottiin 10 kuuden hengen Sitra Lab -kehittäjätiimiä, joissa jokaisessa oli edustajia yrityksistä, oppilaitoksista ja julkiselta sektorilta. Tavoitteena oli alueellisen osaamisen entistä parempi hyödyntäminen ja uudistuskyvyn nostaminen. Tiimit tapasivat toisensa 11 kertaa ja lisäksi pidettiin tiimikohtaisia työpajoja.

Osaajapulahaastetta oli Sitran projektissa ratkomassa kaksi tiimiä Pirkanmaalta. Molemmat saivat aikaan käytännön kokeilun syksyllä 2021. Pirkanmaa A -tiimi järjesti keskustelutilaisuuden yrittäjille kansainvälisen rekrytoinnin haasteista. Itse olin mukana Pirkanmaa B tiimissä, jossa lisäksi oppilaitoksia edusti **Maria Lanteri** SASKYstä. Yrittäjiä edustivat **Maria Virtanen** Pirkanmaan yrittäjistä ja **Pasi Julkunen** Mexlink Oy:stä sekä julkista sektoria **Marko Mäkinen** Pirkanmaa liitosta ja **Sari Pirttiluoto** Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalveluista.

Järjestimme marraskuussa webinaarin Pirkanmaan opinto-ohjaajille ja teollisuusalan yrityksille. Kaiken kaikkiaan kuulolla oli yli 100 osallistujaa ja 25 yritystä. Webinaarin alussa esittelimme osaajapulaan ratkaisuksi niin sanottua Parkanon mallia. Parkanossa teollisuusalan yritykset ovat luoneet yhdessä oppilaitosten kanssa vuosikellon, jossa jokaiselle kuukaudelle on jokin yhteinen tapahtuma oppilaille tai heidän vanhemmilleen. Näin on saatu alalle hakeutuvien määrä selkeään kasvuun.

Marraskuun webinaarin toisella tunnilla järjestetyissä treffeissä jaoimme opot ja yritykset Zoomin breakout roomeihin keskustelemaan tulevista yhteistyömahdollisuuksista ja -kokeiluista. Palautteen perusteella tilaisuus koettiin erittäin tarpeellisena ja onnistuneena. Yllätyimme kuitenkin haasteesta saada opinto-ohjaajia aktivoitumaan tällaisiin tilaisuuksiin. Yritykset näyttivät kokevan aiheen olevan lähempänä omia tarpeitaan kuin oppilaitokset.

Sitra-vuoden oppien perusteella haastan sekä oppilaitoksia että yrityksiä kehittämään radikaalisti yhteistä ajattelutapaa ja yhdessäoppimista suomalaisen osaamisen varmistamiseksi. Edelleen tuntuu siltä, että molemmat osapuolet näkevät toimintansa toisista erillään tai odottelevat toisen aloitetta yhteistyöhön. Tämä johtaa siihen, että pystytään omissa siiloissa, eikä mikään muutu. Kuka tekisi aloitteen ja ottaisi vastuuta yhteistyön koordinoimisesta? Voisitko se olla sinä, hyvä lukija?

Kirjoittaja: Ilkka Piironen, yhteyspäällikkö, lehtori, SOTE-yksikkö

Kuva: Sitra

Lähteet

<https://www.sitra.fi/hankkeet/alueiden-osaamisen-aika/#ketka-mukana>

<https://www.sitra.fi/julkaisut/yritys-oppilaitoskysely-2021/>

<https://www.keva.fi/blogi-kirjoitukset/meilla-on-jo-hatatila/>

<https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/kuinka-saamme-pirkanmaan-osaamisen-kestavalle-pohjalle/>

<https://www.yrittajat.fi/uutiset/parkanon-malli-kannustaa-kouluttautumaan-tyovoimapulastakarsiville-aloille-paikalliset-yritykset-työllistävät-nuoria-osaajia/>

<https://www.yrittajat.fi/uutiset/ruohonjuuritason-yhteistyosta-ratkaisuja-osaajapulaan/>

<https://www.kauppa-lehti.fi/uutiset/osaajapula-on-jo-miltei-kaikkien-toimialojen-ongelma-ja-tilanteen-odotetaan-vain-pahenevan-yrityksista-pitaa-loytya-merkityksellisia-tyotehtavia/b52d4254-d757-458b-ad07-d64b47ffe416>